

عنوان مقاله:

روابط سیاسی-فرهنگی ایران و آلمان و شکل گیری کارخانه های صنعتی تبریز از اواخر قاجار تا پایان پهلوی اول

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات تاریخ فرهنگی، دوره 12، شماره 45 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 40

نویسندگان:

فرناز فرجی کلجاهی - University of Tehran

مهديه يلدایی - Art University of Isfahan

احد نژاد ابراهیمی - Islamic Art University of Tabriz

خلاصه مقاله:

روابط سیاسی-فرهنگی ایران و آلمان و شکل گیری کارخانه های صنعتی تبریز از اواخر دوران قاجار تا پایان پهلوی اول فرناز فرجی کلجاهی [1]، مهديه يلدایی [2]، دکتر احد نژاد ابراهیمی [3] چکیده تبریز از اولین شهرهای متأثر از جهان صنعتی در ایران است. آلمان در ابتدای توجه اش به ایران در اواخر قرن سیزدهم شمسی و دوران مشروطه عنایت ویژه ای به تبریز داشت و فعالیت های صنعتی و بازرگانی خود را در این شهر گسترش داده بود. محصول این تعاملات ساخت تعدادی کارخانه ی صنعتی در تبریز بود که آلمانی ها به طرق مختلف، نظیر تامین ماشین آلات، سرمایه گذاری مالی و تامین نیروی انسانی در ایجاد آنها نقش داشته اند. هدف این پژوهش شناسایی تاثیر این روابط در شکل گیری و تغییر کالبدی و ساختاری معماری کارخانه های صنعتی تبریز است. پژوهش حاضر به روش کیفی و با راهبرد توصیفی-تحلیلی به مطالعه ی تطبیقی میان ویژگی های معماری مشترک کارخانه های صنعتی تبریز و آلمان در بازه ی چهار ساله ی ۱۲۸۹ تا ۱۳۲۹ش (۱۹۱۰ تا ۱۹۵۰م) پرداخته است. داده ها از طریق مطالعه ی سفرنامه ها، اسناد رسمی کارخانه ها، خاطرات و مشاهدات میدانی جمع آوری شده است. نتایج تحقیق نشان می دهد که تشابه عمده میان ساختارهای کارخانه های چرم سازی، نساجی و پارچه بافی ساخته شده در تبریز و دو ایالت باواریا و میلنهم در آلمان در پلان و سازمان فضایی و مصالح و سازه ی اجرایی است. آنچه که معماری این دو را از هم متمایز می سازد، جزئیات و تزئینات به کاررفته در بناها است که بیشتر رنگ و بویی محلی دارند. واژه های کلیدی: میراث صنعتی، معماری صنعتی، پهلوی اول، تبریز، آلمان [1]. پژوهشگر حفاظت از میراث و منظرهای فرهنگی، دانشگاه نیوکاسل انگلستان، (نویسنده مسئول) [2] [farnaz.faraji@newcastle.ac.uk]. کارشناس ارشد رشته مطالعات معماری ایران، دانشگاه هنر اصفهان، [3] [m.yaldae@gmail.com]. دانشیار دانشکدهی معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر اسلامی تبریز، تاریخ دریافت: ۳۰/۰۲/۱۴۰۰ تاریخ تایید: ۰۲/۰۶/۱۴۰۰

کلمات کلیدی:

Keywords: Industrial Heritage, Industrial Architecture, Pahlavi I, Tabriz, Germany
میراث صنعتی تبریز، کارخانه های صنعتی، ویژگی های معماری صنعتی، معماری پهلوی اول، تاثیر آلمان.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1323635>

